

Босна и Херцеговина
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
Број: 14 0 У 005543 23 Увп
Бањалука, 12.3.2025. године

Врховни суд Републике Српске у вијећу састављеном од судија Свјетлане Кнежевић, предсједника вијећа, Татјане Ступар и Асмира Коричића, чланова вијећа, уз учешће Жељке Вујановић, записничара, у управном спору по тужби В. Ђ. из В. (у даљем тексту: тужилац), заступан по пуномоћнику Суаду Кумрићу, адвокату из Тузле, ул. [...], против рјешења број [...] од 29.8.2022. године Републичке управе за геодетске и имовинско - правне послове, Бањалука (у даљем тексту: тужена), у предмету забиљежбе вођења поступка експропријације, одлучујући о захтјеву тужиоца за ванредно преиспитивање пресуде Окружног суда у Источном Сарајеву број 14 0 У 005543 22 У од 31.01.2023. године, на нејавној сједници вијећа одржаној 12.3.2025. године, донио је

ПРЕСУДУ

Захтјев се одбија.

Тужилац се одбија са захтјевом за накнаду трошкова поступка.

Образложење

Побијаном пресудом ставом 1 изреке одбијена је тужба поднесена против уводно означеног оспореног акта којим је тачком 1 диспозитива одбијена жалба тужиоца изјављена против закључка Подручне јединице Власеница број [...] од 08.4.2022. године, а тачком 2 диспозитива одбијен захтјев пуномоћника тужиоца за накнаду трошкова састава жалбе. Тим закључком наложен је упис забиљежбе вођења поступка експропријације, на основу одлуке Владе Републике Српске о утврђивању општег интереса број [...] од 17.02.2022. године, корисник експропријације Општина Власеница, у земљишним књигама на парцелама означеним као к.ч. бр. 982/8 и 982/12, уписане у з.к. ул. бр. 738 СП Г., као сусвојина Р. С. и др., те к.ч. бр. 1233/2, 1233/1 и 1233/3, уписане у з.к. ул. бр. 44 СП Г., као сусвојина Р. Ђ. и др. Ставом 2 изреке побијане пресуде одбијен је захтјев тужиоца за накнаду трошкова управног спора.

Одбијање тужбе образложено је позивом на одредбу члана 1, 25 и 26 став 2 Закона о експропријацији („Сл. гласник Републике Српске“ број 112/06, 37/07, 66/08, 110/08 и 79/15), те наводима да су уз приједлог за експропријацију дијела предметних непокретности, у сврху изградње пута у насељеном мјесту Г., општина Власеница, достављени сви потребни докази, и то: одлука Владе Републике Српске број [...] од 17.02.2022. године о утврђивању општег интереса, Елаборат – Стручно мишљење и урбанистичко-технички услови за изградњу пута из децембра 2021. године израђен од „План“ а.д. Бањалука, скица снимања и земљишнокњижна и катастарска документација,

те доказ о обезбијеђеним средствима код банке за поступак експропријације. Такође, достављен је и записник од 01.4.2022. године о покушају споразумног рјешавања имовинско-правних односа на предметним непокретностима са сувласницима истих, из којег је видљиво да се по јавном позиву нико од уписаних власника и сувласника на непокретностима није појавио. Закључио је да је тужена правилно утврдила да је приједлог за експропријацију Општине Власеница, путем Правобранилаштва Републике Српске, поднесен у складу са одредбама Закона о експропријацији, слиједом чега је правилно наложен упис забиљежбе вођења поступка експропријације на предметним непокретностима. Даље је цитирао одредбу члана 28 став 3 Закона о експропријацији и члана 132 став 1 Закона о општем управном поступку („Сл. гласник Републике Српске“, број 13/02, 87/07, 50/10 и 66/18, у даљем тексту: ЗОУП), те оцијенио неоснованим наводе тужбе да се не може провести поступак експропријације док у земљишно-књижном улошку не буду укњижени само живи власници. Такође, оцијенио је неоснованим, с обзиром на садржај одредбе члана 25 Закона о експропријацији, и навод тужбе да је првостепени орган јавни позив за споразумно рјешавање питања стицања права власништва објавио циљано, како би била испуњена форма. Указао је да је тужиоцу првостепени орган доставио обавјештење о покретању поступка експропријације од 08.4.2022. године, па да је тужиоцу било познато да је наведени поступак покренут и да ће услиједити даље провођење радњи експропријације.

Благовременим захтјевом за ванредно преиспитивање те пресуде (у даљем тексту: захтјев) тужилац оспорава њену законитост због битне повреде одредаба поступка која је била од утицаја на рјешење ствари и повреде одредаба Закона о експропријацији. Цитира одредбу члана 3 ЗОУП и тврди да поступак експропријације, у дијелу који се односи на позивање странака, није вођен у складу са основним начелима управног поступка. Из образложења побијане пресуде се не може видјети ко је и када расписао јавни позив, на који начин је објављен и до када је важио, а што је од битног значаја јер је јавни позив суд сматрао одлучном чињеницом будући да је закључио да су биле испуњене све процесне претпоставке за одлучивање о приједлогу за експропријацију. Сматра да је јавни позив првостепени орган објавио циљано, како би била испоштована форма, јер није искористио могућност да тужиоца позове на адресу пребивалишта која му је свакако била позната. Ако у спису постоји записник о покушају споразумног рјешавања имовинско – правних односа од 01.4.2022. године, а који му није био доступан, то значи да је јавни позив био објављен бар 15 дана раније. Наведено потврђује и активност првостепеног органа који му је доставио обавјештење од 08.04.2022. године о покренутом поступку експропријације, што значи да му је његова адреса била позната. Указује да се нико од тринаест сувласника, колико их је уписано на парцели за коју је утврђен општи интерес, није појавио, па поставља питање да ли је могуће да нико од сувласника није желио да разговара о судбини своје имовине. Разлог за њихово непојављивање је чињеница да нису били упознати са јавним позивом, па је остало нејасно да ли је коришћење јавног позива као средства за обавјештавање странака био примјерен начин. Сматра да је првостепени орган повриједио основна начела прописана одредбама чланова 6, 7, 9 и 15 ЗОУП. Како га орган управе није позвао на уобичајен, али лакши и сигурнији начин, путем поште, то му је начињена немјерљива штета, а повријеђена су му и Уставом БиХ загарантована права заштићена одредбом члана II/3 тачка е) и к), као и права загарантована одредбом члана 6 Европске конвенције за заштиту људских права и основних слобода. Записник од 01.4.2022. године доказује да су предузете службене радње органа управе, али не и чињеницу да је имао сазнања да је покренут поступак експропријације, те да је орган управе покушао са њим постићи споразум о рјешавању питања стицања права власништва на предметним

непокретностима. За поступак експропријације сазнао је пријемом обавјештења органа управе од 08.4.2022. године, а никако путем јавног позива, нити сачињавања поменутог записника, како то погрешно сматра суд. Додаје да је став суда противан одредби члана 3 ЗОУП, те се позива и на члан 82 истог закона, па понавља да је познат службеним лицима органа управе и да им је позната његова адреса, па да није било разлога да се позива јавним позивом. Цитира одредбу члана 23 Закона о стварним правима, па наводи да је утврђивање права (су)власништва на непокретностима у надлежности редовних судова, те да се такви предмети у пракси често појављују као чињенично и правно врло сложени. У конкретном случају претходно питање би се пред судом рјешавало дијелом у парничном, а дијелом у оставинском поступку јер је његова мајка умрла, као и шест особа укњижених у земљишне књиге. Предлаже да се захтјев уважи, побијана пресуда укине и предмет врати суду на поновно суђење, а тужена обавезе да му надокнади трошкове поступка.

Тужена у одговору на захтјев остаје код навода датих у образложењу оспореног акта и предлаже да се захтјев одбије.

К. Ђ. и Р. С., заинтересована лица, нису доставили одговоре на захтјев.

Размотривши захтјев, одговор на захтјев, побијану пресуду по одредби члана 39 Закона о управним споровима („Сл. гласник Републике Српске“ број 109/05 и 63/11, у даљем тексту: ЗУС), као и цјелокупне списе овог управног спора и предметне управне ствари, овај суд је одлучио као у изреци пресуде из сљедећих разлога:

Из података списка произлази да је дана 04.4.2022. године Правобранилаштво Републике Српске, као законски заступник корисника експропријације Општине Власеница, поднијело првостепеном органу приједлог за експропријацију непокретности ради изградње пута у насељеном мјесту Г., Општина Власеница, уз који је доставило одлуку Владе Републике Српске од 17.02.2022. године о утврђивању општег интереса, Елаборат – Стручно мишљење и урбанистичко-техничке услове из децембра 2021. године за изградњу пута, земљишнокњижну и катастарску документацију, записник о покушају споразума рјешавања имовинско-правних односа на непокретностима које су предмет експропријације од 01.4.2022. године и доказ о обезбијеђеним средствима код банке потребним за поступак експропријације. У приједлогу је указано да је неопходно да се на предметним непокретносима изврши забиљежба поступка експропријације у земљишној књизи. По том приједлогу првостепени орган је донио закључак којим је наложио упис забиљежбе вођења поступка експропријације, на основу одлуке Владе Републике Српске о утврђивању општег интереса од 17.02.2022. године, корисник експропријације Општина Власеница, у земљишним књигама на непокретностима поближе наведеним у диспозитиву тог закључка. Оспореним актом одбијена је жалба тужиоца, а побијаном пресудом је одбијена тужба из разлога поближе наведених у уводном дијелу образложења ове пресуде.

Побијана пресуда је правилна.

Према одредби члана 23 став 1 Закона о експропријацији приједлог за експропријацију може поднијети корисник експропријације након утврђеног општег интереса за изградњу објекта или извођење радова, уз који, према одредби члана 25 истог закона, мора поднијети доказ о утврђеном општем интересу, извод из земљишних и других јавних књига у којима се уписује власништво на непокретностима, који садржи

податке о непокретности за коју се предлаже експропријација, односно катастарске и друге податке ако такве књиге постоје, доказ (записник о споразуму) да је корисник експропријације претходно с власником непокретности покушао споразумно да ријеши питање стицања права власништва на одређеној непокретности на други начин (писана понуда, јавни оглас, купопродаја, одрицање уз накнаду и сл.) и доказ да су обезбијеђена потребна средства положена код банке у висини приближно потребној за давање накнаде за непокретности предложене за експропријацију и трошкове поступка експропријације, односно доказ о обезбијеђеној другој одговарајућој непокретности.

Одредбом члана 26 став 2 Закона о експропријацији је прописано да ће се по службеној дужности извршити забиљежба експропријације у земљишним и другим јавним књигама у којима се воде подаци о непокретностима.

Правилно нижестепени суд закључује да је приједлог за експропријацију поднесен у складу са одредбом члана 25 Закона о експропријацији и да су сходно одредби члана 26 став 2 истог закона испуњени услови за забиљежбу експропријације у земљишним књигама у којима се воде подаци о непокретностима предложеним за експропријацију.

Наведено јер су уз приједлог за експропријацију поднесени сви прописани докази, па стога и записник од 01.4.2022. године да је корисник експропријације покушао прије покретања поступка експропријације у сврху изградње пута у насељеном мјесту Г., Општина Власеница, претходно споразумно са сувласницима непокретности да ријеши имовинско-правне односе на непокретностима предвиђеним за експропријацију. Предметни записник сачињен је на основу јавног позива Правобранилаштва Републике Српске, број [...] од 16.3.2022. године, као законског заступника корисника експропријације Општине Власеница, која је, према цитираној одредби члана 25 тачка г) Закона о експропријацији, била дужна да претходно са власником непокретности покуша споразумно ријешити питање стицања права власништва на предметним непокретностима на други начин. Стога су без основа наводи захтјева да је предметни записник сачињен на основу јавног позива првостепеног органа.

Могућност достављања јавним саопштењем када се ради о већем броју лица која органу нису позната или која се не могу одредити прописана је одредбом члана 82 ЗОУП. Код чињенице да је јавни позив издат од стране Правобранилаштва Републике Српске, као законског заступника корисника експропријације Општине Власеница и да је исти био објављен на огласној табли Општине Власеница, а није издат од стране првостепеног органа, нити је био објављен на огласној табли првостепеног органа, то су без основа наводи захтјева истакнути у правцу достављања позива на адресу пребивалишта тужиоца, као и наводи да је првостепеном органу његова адреса била позната. Стога су без утицаја и наводи захтјева о достави обавјештења од стране првостепеног органа о покренутом поступку експропријације од 08.4.2022. године, а који је, према одредби члана 26 став 1 Закона о експропријацији, био дужан да послуже пријема приједлога за експропријацију, по службеној дужности, обавијести без одгађања власника да је поднесен приједлог за експропријацију, што је тај орган и учинио.

Такође, без утицаја су наводи захтјева да се поступак експропријације не може провести док у земљишно-књижном улошку не буду укњижени само живи власници. Ово јер се у конкретном случају не ради о провођењу поступка експропријације, већ о поступку забиљежбе експропријације, а осим тога, одредбом члана 28 став 3 Закона о

експропријацији прописано је да уколико постоји неслагање земљишно-књижног и фактичког стања на непокретности, расправиће се право власништва као претходно питање и друга претходна питања.

Из изнијетих разлога доношењем побијане пресуде није остварен ниједан од разлога из одредбе члана 35 став 2 ЗУС, па се отуда захтјев тужиоца, на основу одредбе члана 40 истог закона, одбија као неоснован.

Будући да је захтјев тужиоца одбијен као неоснован, то му сходно одредби члана 6 Закона о измјенама и допунама Закона о управним споровима („Сл. гласник Републике Српске“, број 63/11) по начелу *argumentum a contrario*, не припадају трошкови управног спора, због чега је његов захтјев за накнаду трошкова поступка одбијен као неоснован.

Записничар
Жељка Вујановић

Предсједник вијећа
Свјетлана Кнежевић

За тачност отправка овјерава
Руководилац судске писарнице
Биљана Аћић